

[Axel Kristensen.]

skal kunne opfyldes, at driften kan blive rationel, og at byggeriet skal være forsvarligt. Det er jo sådan, at man meget ofte vil stå over for valget mellem lave anlægsudgifter og større driftsudgifter, og her skal afgørelsen altså træffes ud fra en vurdering af, hvad der er billigst under hensyn til begge ting. Det kan ikke være således, at man bare bygger billigt og så får store driftsudgifter bagefter. Dette må der tages hensyn til, sådan at det i sin helhed bliver den rigtigste økonomiske løsning, vi får.

I planerne indgår muligheder for fremtidige udvidelser, og efter det nu af ministeren angivne må man ved planlægning ikke opnå en øjeblikkelig anlægsbesparelse på bekostning af, at kommende udvidelser bliver urationelle, fordi man i begyndelsen sparer ved at koncentrere byggeriet på en mindre del af arealet og så derved senere afskæres fra at få den for undervisningen og for driften af virksomheden billigste og bedste løsning.

I anledning af, at det ofte er sagt, at man nu halverer udgifterne i forhold til tidligere planer, vil jeg gerne fremhæve, at det aldrig fra ansvarlig side har været foreslået at bygge for disse fantasital. Jeg kan her henvise til bemærkningerne til lovforslaget side 7, sp. 2, 2. stk. og videre. Af dette fremgår det klart, at de ofte nævnte 900 mill. kr. alene var en opsummering af ønsker, der aldrig har været tiltrådt af planlægningsudvalget, og at dette straks, da dette kæmpetal forelå, fastslog, at dette ikke ville kunne bevilges, og tog fat på at reducere de fremsatte ønsker.

Uanset alt dette må det være af væsentlig betydning, at nærværende lovforslags vedtagelse skaber en rammebevilling, men det må stadig stærkt understreges, at de egentlige bevillinger gives på de årlige finanslove, og at folketinget gennem oplysninger til finansudvalget fra ministeren bør og kan følge dette store byggeri, således at man med det, man nu gør, ikke afskærer sin ret til at kontrollere, at det, der sker, er fornuftigt. Man kommer dog sikkert til at give en mere langsigtet handlefrihed end for ét år ad gangen, idet planlægningsudgifterne ikke kan knyttes til de enkelte års bygearbejder og kontrakter om byggeri og anlægsarbejder vil have virkning over flere

år, ofte over tre år, men uanset dette skal de enkelte års bevillinger overholdes. I øvrigt har der på dette byggeri aldrig været overskridelser.

Det meget store beløb, 500 mill. kr., virker naturligvis stærkt, når det står alene, men først må det huskes, at det her drejer sig om en meget langsigtet investering, som man skulle høste udbytte af langt ud i fremtiden. Dertil kommer, at tidligere forsømmelser skal rettes op, og endelig må det vel være rimeligt at se de 50 mill. kr. årlig i 10 år i forhold til andre udgifter. Risø atomforskning, der næppe får synderlig erhvervsmæssig betydning, koster løbende 40 mill. kr. om året. Det kgl. teater, som jeg personlig sætter stor pris på, koster 20 mill. kr. om året. Man tænker sig at bruge 2.000 mill. kr. eller mere til en Store-Bæltbro, hvor alene bundundersøgelserne skal koste 10 mill. kr. Tager man udgifterne til alle de mange andre anlæg, der er stærkt behov for, bliver de samlede udgifter uhyre store. Men netop fordi statens budget, der nu er på 10 milliarder kr. — og de kommunale anlægsbudgetter er vel på omkring 3 milliarder kr. — er så stort, må man ved hver enkelt udgift, både de enkelte store og de utallige mindre, udvise den størst mulige realitetssans.

Det er rimeligt at gøre nogle bemærkninger til det ærede medlem hr. Knud Thomsens mindretalsbetænkning, og da dette samtidig giver anledning til en fremhævelse af nogle af de i betænkningen givne oplysninger, skal jeg sige noget om de af det ærede medlem hr. Knud Thomsen fremdragne spørgsmål.

Først er der forholdet mellem forskning og undervisning. Det må ved bedømmelsen af dette forhold — med halvt til hver, således som det er foreslået fra planlægningsudvalgets side — fastslås, at denne forskning ikke er en målforskning; der skal ikke være anden forskning bundet til læreanstalten end den, der er nødvendig til læreanstaltens formål: at undervise. Formålet med læreanstalten er at uddanne ingeniører til erhvervslivet, men man må have denne forskning for det første for at sikre, at der er et tilstrækkelig højt kvalificeret lærerpersonale til at give den videnskabelige undervisning, som en civilingeniør nu skal have, og dernæst for at følge med i